

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest, IV. hímző-utca 7. sz. ... Kiadó-hivatal: Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házból ... Egy szám 7 krajczár.

„Esetről-esetre.”

Ausztria-Magyarország mozgósít. Nem igaz, Ausztria-Magyarország nem mozgósít. Egyik nap halljuk így, másik nap halljuk amugy.

Majd egy, majd két hadtestnek mozgósításáról beszélnek, majd hallunk határnapot említett, melyen az egész hadsereg mozgósítása el fog rendeltetni, aztán közbe jön egy dementi és a levél se rezeg, a haraszt se zördül többet. Közbe szünetlenül beléscendül az officiosus melodia, hogy a mi hivatalos politikánk meg fogja óvni Ausztria-Magyarország érdekeit, s nem történet se ilyen, se amolyan egységesség sem az őt, sem a Morava folyam felett, mert államférfiaink teljesen meg akarják óvni a eselekeiknek szabadságát. Jól és röviden, és mégis a legnagyobb rejtélyességgel kifejezve azt adják tudunkra, hogy a mi politikánk „esetről-esetre” lesz meghatározva.

Ki adjon rá választ? Talán a népek néma bizalma? Azok a szegény népek nem csak, hogy nem tudják, mit fognak államférfiaink tenni, de néha úgy rémlik előttük, hogy maguk az államférfiak se tudják saját szándékaikat. Az az „esetről-esetre” való politika nem olyanak látszik előttük, mely már előre számbavette, hogy mit fog tenni bizonyos eshetőségeknek bekövetkezése, hanem inkább olyannak, mely ha lesz már eset, nehezen fog tépelődni, minek is kell hát történnie? Rettenetes tény lehet ugyan, ha egy olyan eset valóban beáll. Ha az egyszerű megvan, többé eltorolni nem lehet és kihatása elterjedhet messze századokra. De hát ki magyarázza meg illetékesen, hogy egy „eset” valóban eset-e? Egy osztrák-magyar miniszterem nem történhetik-e meg, hogy akkor veszi észre, milyen problémával kellett foglalkoznia, ha már az őt, az országot és a népet benyelte és egyáltalán megszünt probléma lenni?

Mondjuk ki egyenesen, hogy az orosz hódítási tervekkel szemben, az orosz seregek inváziója és a török birodalomnak megrohanása után, akkor a mikor határaink mellett minden a nemzetközi egyezségek által teremtett államrend halomra dől: az „esetről-esetre” való böcs számítás nem egyéb, mint merő képtelenség, okatlan üres handabandázás, politikai jövő „genialis ötletekkel”, melyek jönni nem fognak. Az olyan eljárásra, minőt nálunk sokan ajánlanak, és még a határozottabbak közül is egyedül helyesnek tartanak, egyenesen a szavakat kell alkalmaznunk, melyeket a történelem legnagyobb szónoka adott rendelkezésünkre. Demosthenes mondotta az athéneieknek: „Ti olyanok vagytok a macedoniaikkal szemben, mint a szinpadainkon szereplő barbarok ellenségei irányában. Ha karjaikra ütnek, kezökkel a karhoz nyulnak, ha fejüket sújtják, fejükhöz kapnak. Csak akkor gondolunk védelemre, ha már meg vannak sebesítve, és sohasem gondolnak arra, hogy az ütéseket elfordítsák. Ha Fülöp fegyverkezett, ti is fegyverkeztek, ha leteszi fegyvereit, ti is leteszitek azokat a nélkül,

hogy tegyék eszébe is foglalkozni az eszközökkel, melyekkel becsúgyát megelőzni és támadásai elől biztonságot szerezni lehetne. Így voltaképp ellenségeitek parancsainak engedelmessédek és ő a ti hadseregeteknek fővezére.”

Ez tehát az esetről-esetre való politika. Természetesen Demosthenes nem ismerte az osztrák-magyar külpolitikát titkait. Ma talán ő is meghajolna Andrassy Gyula gróf előtt, ki a hallgatásnak tőlegy vitt művészetével oly fölségesen tudja kormányozni a monarchia népeit.

Valóságilag Demosthenes jellemzése nem is áll a mi külpolitikánkra. Hiszen ha csak annyira vinnék, mint az általa jellemzett barbarpolitika. Ugy tetszik, Ausztria-Magyarországnak sokkal jobb álma van, sem hogy valami karjára mért ütés érkezen megzavarja és ha Oroszország kizárólag borítja el határaink szomszédját, mi hálistennek még semmi okot sem találtunk a fegyverkezésre és nagyon megtudjuk gazdálkodni fillereinket. Ha Oroszország a párisi szerződésnek megszegésével megszállja egész Romániát, mi nyugton kinyilatkoztatjuk, hogy érdekünk egyáltalán nincsen érintve. Ha az orosz főparancsnok kitiltja hajóinkat a Dunáról és halálos csapást mér kereskedelmi és forgalmi érdekeinkre, mi kinyilatkoztatjuk, hogy tisztelettel vagyunk a háború viselőinek jogai iránt. Ha pedig teljesen elvesztjük már befolyásunkat a Keletre, ha Románia orosz protectoratus alatt királyosítja a Szerbia is megbomlik a viszketegben, mely muszka trouna ülni készíti, ha az orosz szó parancsol már az adriai tengerig, — mi isteni elégedettséget tudunk érezni, hogy igazán még a legkisebb bajunk sincsen. Mert mi határozottan megvédelmezzük érdekeinket és erősen készülnünk mindenestre, — de hol is kezdődik a mi érdekünk vagy a várt eset! Ha a barbar legalább akkor védekezik, mikor már meg van sebezve, mi találnak segítséget Tamásnak bölcsességében s el sem hisszük sebeink létezését. Mint Horácz mesébeli paraszta nagyon megtudnók várni, hogy ez a víz utóvégre is lefolyjon. Fajdalom, az osztrák politika mindig tudtunk várni, el is tudott kézni esetről-esetre. Ugy vesztünk észre, hogy ez a víz előtünk egy rettenetes áradás, mely birtelen álamosza egész környezetünket és épen esőséde várakozásunk közepett elmeríteni készül.

Hogyan juthatnak el államférfiaink, parlamentek és népek az ilyen politikához, az a történetirónak elég hiábavaló fejtegetés okozhatja. Minden tudományok az képezi alapját, hogy az általa megállapított törvényei alól kivételnek nem létezhetnek. A természetudnók sohasem lehet megengednie, hogy előfordulnak mesés alkalmak, a midőn az általa ismert törvények működése fel lett függesztve. Mindig kétkedve kell ráznunk fejünket, hogy Palastina egykor csodák hazája lett volna. De a politika ugy látszik valóban ismer oly kiváltságot területeket, hol mindazon törvényei, melyeket feltétlenül érvényeseknek ismertünk, megszűnnek hatni, a történe-

lemnek és természetnek alapigazságai ki vannak zárva. Ausztria-Magyarországnak politikáját sok tekintetben már csodák tárházának lehet tekinteni, és arra, a mit államférfiaink tesznek, magyarázatot csak legendákban kellene keresni.

Egy állam, mely mindig azt vallotta, hogy a Duna partján missiót kell betöltenie. Egy állam, mely már teljes egy század óta ismerte fel, hogy a hódító Oroszországban van létezésének és jövőjének legveszedelmesebb elelésege. Nemzedékről nemzedékre egy erős, határozott érzélem irányozta a közvéleményt, egy érzélem, mely a delejnek állandóságával észak felé mutatott. És a mit a közvélemény átértett, ugyanazt az állam változatlan érdekének vallotta az államférfiak egymást követő hosszú sora. Mária Theresia és Kaunitz azt írják, hogy Oroszországot sohasem szabad monarchiánk szomszédjává ereszteni. II. József Oroszország törökveiseiben látja birodalmának haláluk veszedelmét. Metternich és Gentz minden leveleikben bevallják, hogy a legnagyobb árusulás volna Oroszország ezáltal elősegíteni. Schwarzenberg és Prokesch-Osten Oroszország hatalmának megtörését tervezik. Nem kellene-e gondolnunk, hogy ily tényezők, ily érzelmek, ily nézetek mellett a század történelmének teke kell lennie az antagonizmus nagy harcaival, az önvédelemnek elszánt küzdelmeivel, az iszonyú ellentéttel, mely létezett Róma és Carthago, Venetia és Genua, Francia- és Angolország között! És imé ez a teljes század, mely alatt az európai politikában életkérdésünk föl lett téve, nem szült csak közös megosztásokat, együttes rablást, szövetséges viszonyt, melynek gyümölcséül most már a végső veszedelem szélére jutottunk. Egy század alatt Ausztriának minden közelebbi és távolabbi szomszédjával voltak háborúk, Oroszországgal nem volt sohasem, csak jó szövetség és szoros barátság.

Most pedig hirdetik az esetről esetre való politikát, készen állva új szövetségre és újabb rabló-osztókodásra. A ki most vezeti a monarchia külpolitikáját, azt gr. Andrassy Gyulának hívják, ki nevére magyar, multijára forradalmár. Nyomorult, lelketlen emberek vezették előbb a monarchia kormányzatát, kiknek elvők az volt, hogy utánuk az öznív. Ugy történt, mint akarták: ok most rothadnak a sirokban, és ki vonhatja őket felelősségre? De az öznív ideje eljött, és az elődök felelőssége áthárult az utódokra. A kik most élnek, azoknak felelősségük nem halálutáni s nem a történelem. Vigyázzanak és gondolják meg, hogy végső katasztróphák idején az utódok lakolnak az elődök vétkeiért, és a halál maga lesz a felelősség azok helyett, kik azt a halál által kikerültek. XVI. Lajos a XV. és XIV. Lajos vétkeiért került vérépadra.

Mezei Ernő.

A török-magyar csapat felállítása.

Az alkotmányosság vált Törökország nagy élet-halál harca — írják nekünk Rustsukból — többé nem kizárólag a muzulmánok ügye, hanem az

egész Törökország-e valláskülönbség nélkül. Az utolsó időben keresztények is magukévá tették a szabadság és lét nagy érdekeit, s minden oldalról élénk a készség fegyverrel szolgálni az oroszok rablóhadjárata ellenében a török terület-épség és török alkotmányosság ügyét.

Az örömenyek lemondtak kiváltságaikról, a keresztények készséggel soroztatták be magukat, a magyarok pedig verőkkel akarják leróni a halált, melylyel a török nemzet vendégszeretete iránt viseltének. A kiáltvány már meg is jelent, a mely harcra szólítja a Törökországban lakó magyarokat. Nem magyar legió alakul itt, hanem „török-magyar csapat” Csutak bey (Csutak Kálmán 48-ik honvédezés) parancsnoksága alatt.

A csapatba nem vesznek fel oly Törökországban lakó, vagy oda menekülő magyarokat, kik katonai szökevények, avagy hadkötelezetek. Ki akarják még színt is kerülni a diplomatiail összekötözésnek. Azok, a kik beállani akarnak Rustsukban jelentkezhetnek és Konstantinápolyban. Ez utóbbi helyen az ott lakó magyarok csapat-szervező bizottsága ad bővebb utasítást, s a legelső katonai szállítmányul Rustsukba küldik a jelentkezőket, a hol aztán belesznek osztva a török-magyar csapatba.

A kiáltvány, melyet Csutak bey a Törökországban lakó magyarokhoz intézett, a mint lapunknak legelső forrásból beküldték, egész szövegében így hangzik:

Kiáltvány a Törökországban lakó magyarokhoz.

Magyar véreim! Nem akarok visszapillantani a multira; nincs szükségem arra, hogy nemzetünk történelmének lapjait előlről forgassam előttek! Ismeritek ti mindnyájan nagyon jól azon korokat, midőn csapás csapás után érte nemzetünket, és sehol nem találtuk fiaj menedékre, kivéve a törökök vendégszerető földjén. Itt találtuk egykori nagy embereink; itt a jelenkor küzdelmeinek első férfiai; s itt mi valamennyien, a kik a török hatalom oltalma alatt élünk és munkálkodunk, menedéket.

Lehet-e hát összefont karokkal elnézni a tüzhelyt velünk megosztó török nemzet küzdelmét? Lehet-e hát összefont karokkal elnézni, hogyan pusztítja el a jogot és szabadságot nem ismerő vad ellenség török testvéreink otthonát? Bevárjuk-e, hogy orosz iga alá kerülve, a föld, melyen bújdosó apáink és véreink menhelyet találtak. anyahazánkra Magyarországra kerüljön a hódítás sora? Nem! Mi ezt összefont karokkal, kiéget szívvel nem néhezjük. Nekünk az ottoman földön lakó magyaroknak kell példát adnunk másodhazánk védelmezésében. Oly kötelesség ma ez, melylyel nemcsak, mint a török föld lakosai, hanem, mint Magyarországi fiai is tartozunk.

Magyar ember, lakjék bárhol a világon, soha nem fog visszavonulásával erőtlően ölni a hódítási vágyból indított rablóhadaknak. Mi magyarok tiszteljük az ottoman nép jogát, megbecsüljük szabadságát. Vértünk árán kell bebizonyítanunk, hogy véde függetlenségét védjük az elvet, mely soha sem volt szent Oroszország előtt. A vér, mely ereinkből kifoly, tiltakozás lesz a hazug missió ellen, melyet a világ előtt

magiának vall. Oroszország, melynek fegyverrel nemzetet nemzet után fosztottak meg szabadságuktól, közös ellensége a szabad és független népeknek. Nekünk magyarokul jutott a feladat, a hódító ellenében példánk által szolgálni a szabadság ügyét.

Fel tehát magyar fiai az ottoman földnek! Mutassuk meg, hogy szívünk ép, karunk erős, hálánk elévülhetetlen. Fel magyar véreim! Többért kell küzdenünk, mint Törökország integritásáért: nekünk a török nemzet alkotmányáért kell szembeszállni az éjszaki zsarnokkal. Hadd lássa a világ, hogy küzdeni elvből és közös érdekből a legdurvább despotia terjeszkedési vágya ellen.

Fel magyarok! Az alkotmány, mely mindig gyujtott keblünkben, melyért annyit vért ontottunk öseink földjén, kötelességgé teszi a harcot a lelkiismeret-szabadság és vendégszeretet ez alkotmány által megfúlnak elébe néző nemzetért.

Fegyverrel! a török integritás, a török alkotmány mellett, a melyeknek öre és védője tartozik lenni, kibem nemesen dobog fel nagy eszmékért és Európa jövődjéért a szív.

Azok az a Duna átlépésével világra lomalma fenyegeti Európát, kancsukával a haladni kész testvérnépet, elnyomással az ezredéves civilizációt. Fel! Sorakozunk fajnunkhoz méltó lelkesedéssel Törökország védelmére. Velünk az alkotmányos népek istene, a szabadságszerető, a jog, az igazság. Eljen a török nemzet! Eljen a török alkotmány! Eljen a török-magyar testvériség!

Rustsuk, 1877. május hó 26-án.

Csutak bey, a török-magyar csapat főparancsnoka

Bécs, jun. 4.

(P. C.) A magyar regniclarius deputatio tanácskozásában rövid szünet állt be, dr. Falk Miksa előadóra való tekintetből, hogy az osztrák deputatiohoz intézendő üzenet megfogalmazhassa. Ő e munkát szerdára készíti el, úgy hogy e javaslat egy esütörtökön tartandó formszerű ülésben előterjeszhető lesz. Az első üzenet — határozatlan ily alakban — előreláthatólag arra fog szorítkozni, hogy nagy általános vonásokban utal Magyarországi jogok kívánására. Az osztrák kormánlyános fogadatlásra számlának, s csak ha eszalódnának e tekintetben, fognak egy beható és czáfalhatlan bizonyítékok és adatokkal támogatott üzenetet küldeni.

Ugy az itteni lapokban, mint néhány budapestben is közöltetett azon hir, hogy dr. Jákics Antal, a deputatio horvát tagja magát a tanácskozási nyelv nemtudása miatt kellemetlenül érzi. Ezen hir haszontalan kohlomán, mert épen az ellenkezője az igaz, dr. Jákics semmikép épen akadályozva a nyelv miatt a tanácskozásban részt venni, mert neki a legelőzékenyen megengedték a német nyelv használatát. Falk előadó felszólította Jákicsot, hogy mellje eljön s így mindenről azonnal fölvilágosítást kaphasson. A vitának a határvédőkre vonatkozó részét német nyelven folytatták, s Jákics tényleg ismételtlen beszélt németül s megköszönte a deputatioának e részbeni szivességét.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRGYAJA.

AZ UTOLSÓ BEBEK.

Történelmi regény. — Irta: Pátery Károly. HARMADIK KÖTET. — 78-dik folytatás. — De ez nem volt elég, hozzá jött öregi családunk bukása, tönkre jutása. Búska vérem titkolt ezen megaláztatáson érzett pokoli kínt, mert szegyletem elárulni azt, de soha sem feledtem, szivemben égett az mint vulkán. Keserűség és lángoló bosszu érzettel keltem fel s feküdtem le. Szádvár beteg szivemben volt eltemetve, mint előkposóban s megrepesztette azt. Ha apának fiórököse volna, még lehetne remény a Bebek-család régi fénye visszaállításához, így ezen reménynek vége. En meghalok, testvéreim nevéket feleselvére, idegen folyamban olvadnak fel. A Bebek-név apámmal kihál örökre; az erre való kínzó gondolat sietette haláloamat. — Miért kínnoza magát kegyed ily gondolatokkal, nyugodjék bele, a mit megváltoztatni nincs hatalmában. — Ezen gondolatoktól nem tudok megszökni, de hagyjuk e tárgyat, közölnöm kellett kegyeddél, mert lelkem szükségét érezte, hogy felnyissam szivemet kegyed előtt, ki hű barátom volt egy életen át, most midőn ezt bevezetem arra kérem, bocsáss meg ön azon szenvedésekről, melyeket kegyednek okoztam, ha szerencsétlenségérem engem meg nem ösmér, ön jeles tulajdonával s nemes szívével boldog fogott volna lenni: kérem bocsáss meg s haláloamat fogadja nyugodt megadással, ezt ígérje meg nekem. — erre nem adhatom szavamat, — mond Wesselényi feldúló hangon, — mert nem tudnám igéretemet beváltani. Kegyed halála után mi nekem az élet? Egy kinos haloklás. — Kegyed bocsánatról beszél, holott csak hával gondolhat azon égi pillanatra, mely kegyeddél megösmertetett. Esküszöm lovagi becsületemre, hogy a kegyed

körében töltött évek gyönyöreit nem eszélném fel a világ minden boldogságáért s ha újra szabad volna kezdenem az életet, semmit sem változtatnék multamon, még azon szenvedések mellett is, melyek életem delén agasztánná tettek. — Isten áldja meg őt ezen jószágos nyilatkozatúért. Így nyugodtan halok meg. — De miért most ezen rémképek — mond Wesselényi, — hiszen ön nincs szorabbul mint volt. — Hallotta-e ön? hogy a rege szerin bizonyos ós régi család tagjai halála közeldeteit majd egy ósanya, majd egy ifju szép fehér ruhás nő, vagy valami rossz szellem jelenik meg az ő őráiban, előre megjósolva ezen megjelenés által, hogy halálestet közeldetik? Ily rossz szellem jelent meg nekem néhány nap óta, egy régi rossz szellem, melynek feltétele mindig gyász és csapást hozott szerencsétlen családomra. — Ez csak a feleségizott beteges képezet játéka, oh ne gondoljon kegyed ily rémképekre. Kímélje atyját, ki kegyedben él, ha rajtam nem szánkozik, könyöröljön atyján. Épen amott jön. — Azt hiszem, hogy apám nem soká szenved utánam, ugy érzem, sőt fog vagyok győződve, hogy csakhamar követni fog a sötét ösvényen. De meg egyet barátom, szivem barátja, ha meghalok, temessenek el azon szép hársfa alá, mely ott a part felett terjeszti szét lombkoronáját, hadd legyen örök nyughelyem e tündér szépségű hegyekön. De itt jön apám, fel az álarézzal, ugy sem soká kell már e kínzó szerepet folytatni. Gyönyörű szép ősi este volt, holdvilág nélkül, de csilgallal rakott az égboltozat, az idő enyhé, még a nyárfák leveleit sem ingatta meg a szellő, oly csendes idő volt. Bebek Wesselényivel a jövőről beszélgetett, Zsófia a tornáczon szokott helyén állt, lesve a perczeket, hogy Erősnék sikerül-e? ígértát teljesíteni a rejtélyes idegen kiléte megtudására. Egy óráig tartott ezen kínos váró helyzet, midőn a nevezett kis erdőcske felől beszédet hallott, lázasan felugrott üléséből s közeldett a helyhez. De előztek meg őt a helyszínen, mely egy végtelen katasztrófa színhelye. Erős akonyat előtt közel a megnevezett

hársfa háta megett egy irtes tölgyfát fedezett fel, ebben húzódt meg, innen látni lehetett a hárs környékét. — Estalton után az ismeretlen megjelent s a tornáczon ülő hölgyre meredt; annyira elvult mélyedve, hogy csak akkor vette észre, hogy valaki közeldik, midőn érezte, hogy karját megfogja valaki. — Visszaforodult. Erőse ismert, de ez is felismerte — Török Ferenczet. — Mit kémlél itt ifju uracskám? — mond Erős nyugodt hangon. — Ne forduljon el tőlem, én már ismertem. Nincs mit félni, én javát akarom. — Tudom örögg, — mond az ifju sötéten — mindig ellenségem voltál, tudom, hogy mindig ellenségem voltál s ezt nem is tartottad szükségesnek titkolni. — Lehet, hogy igaz van az ifju urnak, de azóta tudomására jöttem bizonyos dolgokat. S most egészen más szemmel nézem a dolgot. Jöjjön velem, legyen meggyőződve, hogy javát akarom. — Fe javamat akarod? — mond az ifju borzassal nevetve, — ösmérem ezt a jó akaratot. Bocsáss el, mert megbánatom veled kémekeződésed s erőszakoskodásod. — Nem bocsáthatom az ifju ur, — mond Erős az ifju megragadva. — Nem? — mond az ifju dühösen, — akkor halj meg nyomorult. — Készen tartott törét markolatig verte az óriás szelles melyébe. — Ez mint villámujtotól tolyg rogyott össze, sebéből ömlött a vér. „Jól vagyok találya,” nyögte esése közben. — A gyilkos eltűnt, Zsuzsanna ekkor érkezett a gyilkosság színhelyére. Ez az egész tragikus jelenet alig két percz alatt történt. — Mi történt itt, mond Zsófia előlépve. Ekkor vette észre a földön elterülő hű szögát. — Kisasszony, halálosan meg vagyok sebesítve, kérem mindenre a mi szent, szólítsa elő Bebek urat, valamint szeretnék az ural közölni, mi iszonyu súlylyal nehezedik szivemre. — Ki tette ezt, — mond Zsuzsanna elszörnyedve. — Az a kit a kisasszony sejtett a titkos ös-

meretlenben, ő gyilkolt meg, mert azt hitte ártó szándékából közeldetnem hozzá. Tudja kisasszony kit értek. Szinte sejtettem, hogy az ő keze által kell valamikor elvéreznem. Méltán bűnhődöm. De istenre kérem, ne kérdezzen tovább, perczeim meg vannak számlálva, eröm fogy, pedig okvetetlen beszéltem kell urammal, ha el nem akarok kárhozni. Zsófia szivére szorítva kezét, s rohant apja szobájába s egy pár szóval tudatta vele a szörnyű eseményt a gyilkos megnevezése nélkül. Bebek semmit sem késvé, rohant hű szolgálójához. — Jöjjön ide közelebb kedves uram, — mond Erős végerőkkel — s ha lehet ne átkozzon meg, ha vallomást hallja. Iszonyom szenvedek. Bebek letérdelt szolgálja mellé. — Elrabolt fia el nagyságodnak és azon fiu, gyámfia Török Ferencz — ő — gyilkolt meg, de megérdemlettem; ne rója fel uram neki bűnül. — Mond, hogy lázban beszélsz, ember, ne menj a sírba hazugsággal! — höröge Bebek, — hied, vallomásod borzaszt, hiszen ezen halálán gonosztevének köszönhetem családom bukását, ősi birtokom elpusztulását. Oh, mond, hogy nem igaz, mit mondtál? — Isten engem egy segélyen végorámban, mint igazat mondtam. Ott van karján a véres kard, láttam homlokán a borzasztó kard jelét, ő nagyságod fia. Előbb azt hittem, Kálmán az. — Hát nóm, ember, szől? első nóm é? — Meghalt, sírját én ísattam meg. Jablonczán van eltemetve. Oh bocsássom meg kedves jó uram s mentsem meg a kárhozottól. — Mit bocsássak meg, ember, még valami borzasztót akarok látni mondani? — Nem lehet tovább, — hörögte a sebesült. — Isten! bocsáss meg, — Egy végerőkkel felemelkedett, megszűnt élni. Bebek fejében egymást ütték a rémes gnadolatok; ingadozva állott fel a halott mellől, hogy segítséget híjjon, hát ha csak a vérvesztés miatt ájult el s még éltre hozható. Néhány lépésnyire megpötyölt valamiben, lehajlott, a mint a csillagok fényénél kedvez

lénya arcát megpillantotta, megsemmisülten rogyott mellé. — Kezét szivéhez szorította, a szép kéz jég-hideg volt; arcazt és ajkait csókokkal halmozta el, az arc és ajak jéghideg volt, szive dobogását vizsgálta, a sziv verése megállt. — Meghalt! — sikoltott fel, — meghalt! Isten, büntető ur, nem álom-e ez? ha álom, ébressz fel, ne hagy megtebolyodni! — Haszontalan minden, haszontalan minden ima, de nem is imázás, átok illik az én ajkaimra. — Öklét fenyegetőleg emelte fel feje fölé, mintha párbajra hívna fel a gondviláslét iszonyú kétségbeesésben. — Meghalt! semmiféle imázás, semmi átok nem adja őt többé vissza; a családi koszoru leg-szebb virága hervadt el. — A hajdan búska váru szép arca sátni kifejezést öltött s örült gyorsasággal emelte fel s szorította keblére leányát. Zsófia, a halál meny-asszonya, mint egy szép szobor nyugodott atyja karjaiba, kibomlott fekete haja hulláma a földet seprte. — Így lépett a terembe, tányogott a kedves teher alatt, arcaza a sötét tályon mint látszottak. Wesselényi az ajtóban találkoztak vele. — Meghalt, — mond sugva az elszörnyedt ifju férfhoz, s össze rogyik, ha ifju barátja fel nem tartja. — Vegye el e kedves terhet. — Wesselényi egy keretere tette le egy angya gyengédségével szive imádoztját, nem tudta, meghalt-e vagy éljűt, eszébe jutott a mai beszéd. „Sejtése teljesült az angyalnak”. — Letérdelt a keretere elébe s imádoztja jég kezűt csókokkal halmozta el. Ugy rémlett előtte, mintha a tulvilág e szép aranyalának szemehé-ját mozogni látta volna. — Örült gyorsasággal ugrott fel s két felé is orvosért szalajtott. Nagybánya és Szigly-Somlyóra. — A két megtört férfi egy hang szaváltása nélkül ült egymással szemben a szép márvány szobor mellett, lesve az orvosok megérkezését; ugy tetszett nekik, mintha ezen éj évek hosszaságával bírna, mintha nem akarna többé a nap fejönni. (Folytatás következik.)

Párisból írják: Május 16-án elődezői a köztársasági sajtót is kíméletlen üldözés alá vették, így legközelebb a „Radical” szerkesztője Ma-Mahon megsejtése miatt 3 hónapra fogságra és 5000 franc pénzbírságra ítéltetett s a lap 6 hónapi időtartamra felfüggesztett. Sajtópör indított továbbá a következő republikánus hírlapok ellen: a „Marseillaise”, „J. d. Lyon”, „Courir d'Oran”, „Union republicaine”, a toulouze-i „Progres”, „Republicain du Finistère” és az „Avenir de la Sarthe” ellen.

A hadügyminiszter változásról szóló hírek intőjeirre nézve világos volt az „A. Z.” következő sorai: Bylandt gróf az orosz párt és az ismert szláv tábornokok szemében mindig szálka volt, mert sem nem szláv származás sem orosz ezermű, ezért egyezkedni elmondítani és egy szlavophil tábornok által helyettesíteni. Jellegző, hogy épen a felhatalos hírből álló s tudvaleg erősen orosz színezetű lapok tudnak legelőbbséggel beszélni a hadügyminiszter visszalépéséről.

Az „Allgemeine Zeitung” egy bécsi leveleiben olvassuk a következő sorokat: Magyarországon egy héten kétszer is követelik a mozgósítást, mintha Ausztria (sic!) Oroszországnak már megzavarta volna a háborút; de egy orosz elvétel az actio nem képzelt, meg kell elégednie lenni azzal, hogy Ausztria (!) nem lép fel nyíltan Oroszország mellett.

A szerb moratorium a külföldre nézve jun. 12-éig meghosszabbított.

A krétai állapotról a következő tudósítást kapta a „Pol. Corr.” Kanéból:

Szemih pasa főkommandánsnak a krétai közgyűlés megújító beszédjére az a gyűlés összes keresztény tagjai által aláírt válasz adott át. A válasz nem elégszik meg a statumum magartartásának szóbeli ígéretével, s annyival inkább kívánja a statumum újabb megerősítését, minthogy a múlt évben kibírdett alkotmányban nincsen említve Kréta szigetének kiváltságos autonóm állásáról, s tehát új látszik, mintha az alkotmányt Kréta szigetére is ki akarnák terjeszteni. Követelik tehát a keresztény képviselőket, hogy:

1. Kréta szigetére, mint kiváltságos és autonóm országra nézve, az ottani bírói hatalom alkotmányának nincsen érvénye.

2. A sziget szervezte statumumának érvényességét egy külön császári rendeletnek kell biztosítani, a melybe azon változtatások és kiegészítések is felvéendők, melyeket tavaly a sziget keresztény lakosainak többsége elhatározott s a kormányának helybenhagyásáig érvényesített.

3. Ezen külön császári rendeletnek nincsen szüksége a Konstantinápolyban székelő ottomán parlament helybenhagyására.

4. Az így újlag megerősített statumum megváltoztatásának és módosítását jövőben kizárólag csak a krétai közgyűlés fogja szótöbbséggel elhatározni.

Végül kijelentik a sziget keresztény delegátusai, hogy míg e követelések végleg nem teljesültek, sem valamely más munkához nem fognak, s nem fogják elismerni sem a főkommandó által kinevezett tiszteket és tanácsokat, sem az ezeknek bírói és közigazgatási intézkedéseit.

Szemih pasa azzal az egyszerű ígérattal vette át az iratot, hogy elbírja fogja terjeszteni a kormányt.

Azon hírek ellenében, melyek az utóbbi időben Ausztria-Magyarország és Olaszország között nagy komoly eseményeket helyezett kiállításba, Romából a következőket írják a „Pol. Corr.”-nek:

Jóllehet bizonyos részről az utóbbi időben eleget egyezkednek bizalmatlanságot kelteni Olaszország és Ausztria-Magyarország között (a barátságos faradozások közé tartozik azon párisi jelentés is, hogy Ausztria-Magyarország állítog nagy csapatmögéket pontost össze az olasz határon), a két állam és kormány közötti viszonyok barátságosabbak, mint valaha.

Iteni illetékes körökben, a melyekben komolyan foglalkoznak politikával, a legnagyobb bizalommal viselkednek Andrássy bölcsessége és lojalitása iránt, s épen annak az embernek tartják, aki érvényt fog szerezni a világhébe fenntartására irányzott politikájának.

Az olasz politika céljait illetően Megarini ur s legutóbb Depretis teljes világgossággal és nyíltsággal nyilatkozott, s ennél fogva nagyon természetesen, hogy az ugyanazon célra, a világhébe fenntartására törkő bécsi és római kabinetek közt a legteljesebb összhang uralkodik.

A mint osztrák csapatösszpontosításokról szóló mesékkal egyeznek feljuttatni a kérdéseket, ép úgy feljuttatnak az olasz hadügyi igazgatás minden jelentékese részéről; így harcizás értelemben magyarázták a hadügyminiszter azon törekvéseit is, hogy az olasz hadsereg állományát kikészítse. De ha tudjuk, hogy az olasz lovasság állománya, melynek békeében 15,000, háborúban 18,000-nek kellene lenni, oly nagy létszámot mutat fel, hogy a békeállományhoz is több mint 2000 fő hiányzik s így a hadügyi törekvés csak a hiány pótlására irányul. Az olasz hadsereg kitűnően iskolázott és fegyverelt ugyan, teljes reorganizáció azonban még messze van, megfogható tehát, ha a hadügyminiszter ez irányban is segíteni igyekszik a bajon. — Ettől azonban a rendkívül házi készülődések még nagyon lépés van a ennek ezéba vett megtevését a loghatározottabbban tagadása kell vennünk.

A háború.

Egy második hármasszövetség, ez a legírósabb sűrűtér érdekes hír. Konstantinápolyból jelentik a „D. Z.”-nak, hogy Ausztria-Magyarország, Anglia és Oroszország között megállapodás jött létre, mely szerint Ausztria-Magyarország és Anglia, a mint az oroszok a törökök felett a Dunaanál az első nagyobb győzelmet aratták, Törökországot részben meg fogják szállni. Más szavakkal: a nevezett három állam osztozkodnak Törökországon.

Azt hisszük ehhez hozzászólána még az első hármasszövetség is, melynek létezését mindennap számos jel bizonyítja.

Különböztetve Anglia és Oroszország még nem is keveredtek oly nagy barátságba, hogy egy konczon osztozkodjanak; sőt azon kénytelen-kelletlen jóviszony is, mely köztük eddig fennáll, kósoró granánt uszik a napi események zajos hullámai közt, s egyszerű csak azt vesszük észre, hogy elmerült. Ezt pedig ha nem okozni is, de mindenestre siettetni fogja Gortschakoffnak egy újabb jegyzéke, mely választól szolgál a multkori kemény angol jegyzékre.

Inkább mint nem, fog megalósulni azon főtéves, hogy a milyen a mosdó, olyan a törökös; a mi pedig épen nem alkal-

mas a nézeteltérések s más efélék kiegyenlítésére.

Egyébiránt, ha igaz, amit a jegyzék tartalmazól állítanak, akkor közeledik az idő, melyben az angolok jónak látandják kijelenteni, hogy a háboru elérte azon határt, melyen túl az angol érdekek kezdődnek.

Hir szerint ugyanis Oroszország az említett jegyzékben kijelenti, hogy távol legyen tőle a Cross parlamenti beszédeben felsorolt angol érdekeket megsérteni: — mindamellett kifejti, miszerint az orosz hadsereg oly körülményekbe juthat, hogy kénytelen lesz Konstantinápolyt elfoglalni legkivált azon célból, hogy a törökök annál jobban belássák legyőzötösöket, s így a béke mennél előbb megkötődjen.

E kérdés elintézésére nézve minden attól függ, vajon Anglia azokat tartja-e még érdekeinek, melyeket eddig tartott.

A czár utazásának aligha nincsen más célja is, mint csupán orvosi tanácsot követni. Az új „Pressé”-nek legalább azt távirják, hogy a czár megerősítés után Plojestiben nagy családi és haditanács fog tartatni, s a czár névleg átveszi a hadsereg fővezérlését.

Szerbiából szinte rajzanak a háborus hírek: A szerb kormány tiltakozó jegyzéket intézett a portohöz Bujukije drinai sziget megszállása miatt s a kivonulást onnan erőhatalom alkalmatlanságának fenyegetése mellett követeli s egszysrsmind jegyzéket szándékozik ítélni a hatalmakhoz, kiemelve ebben, hogy az ily esetek ismétlése fenyegeti Szerbia függetlenségét.

Oláhországól orosz költségen ládákba esomagtól fogyvereket szállítanak Szerbiába. Minden tagadás dacára — ugymond — a hír — elhatározott dolog, hogy Szerbia az oroszok dunai átkelése után megützeni a háborút.

Egy távirat még ezeknél is tovább megy s azt mondja, hogy a szerb kormány megrohanni készül O-Szerbiát és Nisaj-Szandzsákat.

Az európai harcizéren csak a viddin-Kalafitban van új üteget állítottak fel. A törökök esti hat órák kezdtek meg az agyúaszt, a Kalafitban élénken viszonzottak. Az üteg körül senki sem sebesült meg. Éjjeltájban kód és eső leple alatt a törökök megrohanni akarták az Izlász melletti 10. őrséget. Már 200 méternyire közeledtek, midőn észrevették és elűzték.

Mint Bukarestből jelentik az orosz hadsereg egészségi állapota igen ros. A csapatokat a hadvezérlés áthelyezni kénytelen, mivel azok néhány táborban a sző szoros értelmében megzideletettek.

Miként az éjszak és dél, úgy különbözik egymástól a török hadműveletének sikere az ázsiai harcizéren éjszaki és déli részeken. Éjszakan a törökök az oroszokat Szukukalé környékéről Cirassia felé 16 órányira, az Elboruz felé 30 órányira, és Georgia felé 6 órányira elkergették.

Delen ellenben nagyon rosszul áll a törökök ügye. Karszt az oroszok egészen körülvették. Mukhtar pasa folyrást hátrál s jelenleg Köprin-kömben van. Az oroszok már annyira közeledtek Erzerumhoz, mint egy mai távirat jelenti, hogy a Jenikei-magaslatoiról orosz portyázó csapatok láthatók. — Az orosz hadsereg zömökének elnyomulása folytán Karakilis, Toprakaleh és Delibaba körül veszeltyezett török csapatok visszavonultak.

Erzerumot igen győngye helynek mondják s csak két hónapra van ellátva élelemmel, s így kitűnő védelem mellett sem tarthatja magát addig, mint Karsz, melyben egy negyedévre való élelem van.

A tegnapielőtt tartott török minisztertanács elhatározta, hogy a hajózást a Dunaan a Timok torkolatától egész a magyar határig ismét megen-gedik.

Várnát a törökök, mint a „Pol. Corr.”-nek írják, kitűnően ellátták védelmi eszközökkel. Abdul Kerim pasa a Khedive iránti szíveségéből Rasid pasa, egyiptomi hadosztályparancsnok nevezte ki a vár parancsnokává. Rasid pasa nagyon kitűntette magát a szerb-török háborúban, s Várna várképes állapotba helyezése körül is nagy érdemeket szerzett magának. A várban 60 Krupp- és 180 simaágyú van; a helyőrség 14,000 emberből áll, kik lepkább egyiptomiak. Várnából naponként szállítanak Ruscsukba lőszert, hol abban némi hiány mutatkozik.

Odszából írják a „Pol. Corr.”-nek, hogy a törökök által kijelentett ostromzár tényleg nem fogantositott. „Constantin” orosz gőzös a napokban hagyta el Odszát és Sebasztopolyt ér, a nélkül, hogy egy ellenséges hajóra bukkant volna. Nem rég egy francia gőzös ezeket utasokat Odszába, a nélkül, hogy a törökök ezeket megakadályozták volna. Szemben ezen tényekkel az orosz kormány elhatározta, hogy a hajózást ismét reményli, hogy a semleges lobjogó hajók követni fogják e példát. Junius 1-jén érkezik meg az első orosz személyszállító gőzös Odszába 40 utassal Nikolajefből, hová azóta ismét visszatért.

Pest-Pilis-Solt-Kis-kunmegye mai évnegyedes közgyűlése meghatározta az alkalmat szolgát. Ma történt meg Szilász alispánnak buscsuja: ez alkalmából a megye terne szulfosig megett községgel, a mi egymagában véve is ritka dolog.

A főispán megnyitván az ülést, mindenképp előtt felolvastatt az alispán évnegyedes jelentése. E jelentés mindenképp a megyei bizottság és tisztikar sorában beállt változásokkal foglalkozik, felváltva többek közt, hogy a főispán Rakovszky István volt első aljegyzőt tisztebel, főjegyzővé, Kovács Ferenc ügyvédjelölt pedig thei aljegyzővé nevezte ki.

A május 14-én megalkotott központi választmány május 22-iki ülésében az őssezrás, illetőleg kiegészítés és a küldöttségeket választókörletenkint megalkotott. A megyei szervező küldöttség a szervezési munkáját egyelőre sűrűs- ré-

szével: a megyebizottsági tagválasztó kerületek beosztásával bízott meg. Hátra van még a szervezési munkálattal egyik fontos része: a szolgabírói hivatalok rendezése, a járássok beosztása stb., mely munkálatoknak az augusztusi közgyűlésig el kell készülni. A megye közegészségügyi állapota a lefolyt évnegyed időjárási viszonyainak feltűnő szabálytalansága dacára kedvező volt, sőt aránylag javult.

A személy- és vagyonbiztonság megnyugtatóan mondható; rablás, vagy nagyobbserű lopás nem történt. Egreskétán gyilkosság követett el; a tettes még ki nem puhatózott; Haraszt községben Zwick János ottani lakos orgyilkossági szándékból napára lőtt, a nő súlyosan megsebesült, a tettes elfogatott; Győr községébe ismeretlen tettesek bebtörtek, de rablásuk nem sikerült. Czeglédn számos tagból álló tolvajbanda fedezetelt fel; a czinkosok nagyobb része elfogatott, s nagy mennyiségű lopott jószágot taáltottak náluk.

Az alispáni jelentés e sorokkal végződik. „Befejezett utolsó évnegyedes jelentésem, a múlt közgyűlés alkalmával bejelentett lemondásom folytán elhagynom díszes, de fardalmi miatt egészségi állapotom kecsezkutatása nélkül tovább nem viselhető hivatali állásomat, melynek legjobb akaratom és tehetségem szerint megfelelő mindenkor legelőbbséggel törekvésem volt; búcsút veszek a t. megyei bizottságtól és tisztikartól s utolsó kérésom az: hogy azon szíves jó indulattal, melyet a bizottság és tisztikar minden egyes tagja az alispán iránt tanúsított, legyenek szivesek az immár csak egyszerű bizottsági tag és jó barát irányában is megértani.”

Ezután Szilász szóval elbuzosított, meghatótságtól tört hangon mondott búcsút a megyei szolgálatól, melyet huszonegy éves korában kezdett meg, a melytől jelenleg megkorlatlag egészen megint vált meg. A búcsúzó alispán annyira meg volt indultva, hogy szavát többször elfojtotta a zokogás, s midőn néhány közösök közt kiseretében ányújtotta a megye pecsétjét, könyekben tört ki. A jelenlévőkön szintén mely meghatottság vett erőt, s több ízben felkészen megjelénétek Szilász, ki beszéde után elhagyta alispáni széket.

Szilászhoz még tegnap Guliner Gyula vezetése alatt küldöttség ment, hogy őt elhatározásának megmértására bírja, de haszatalanul.

Halász Boldizsár indítványt nyújt be, hogy Szilász érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvébe örökítse meg, és hogy az alispáni választást a jövő tisztújításig halassza. Mindkét indítványt elfogadta a közgyűlés azon határozással, hogy az alispáni teendőket addig a főjegyző végezze. Mint-hogy Rakovszky István első aljegyző szintén lemondott tiszteiről, teendőit Bellah és Czobél tisztebeli jegyzők megosztott fizetésel látják el.

Erre Rakovszky István szintén rövid beszédben mondott köszönetet a közgyűlésnek és a főispánnak iránta tanúsított jóakarátért, és igéri, hogy mint bizottsági tag ezennel is élénk fejt veend a megye ügyein, a mit a közgyűlés zajos helyesléssel fogadott. Szapáry főispán a fent érintett értelemben kimondván az e tárgy fölötti határozatot, s ezzel a folyó ügyek elintézésére tért az ülés.

A mai napon a szervező bizottságnak a megyei választókerületek beosztására vonatkozó előterjesztésének tárgyalásig haladtak, melyet kevés módosítással elfogadtak.

Holnap az ülés ismét tizkor kezdődik.

Az országos magyar iparegyesület kézműipari szakosztálya Dr. Szabóky Adolf elnöklete alatt több érdekes tárgyú tanácskozott. Örvendés tudomással szolgált mindenképp a honvédelmi miniszter azon szép ténye, hogy a honvédség részére szükséges bádóg évő eszekek (60,000 db) Weiner Mór budapesti bádógossal készített, ki egyébiránt tetemesen olcsóbban és egyenlő jószág- kal elkészíteni vállalta el a munkát a külföldi vállalkozóknál.

A honvédelmi miniszter egy leirában továbbá azon még örvendesebb elhatározásáról értesítette az egyesületet, hogy a honvédelmi költségvetés részére szükséges bórnmű szállítmányokat, u. m. eszákákat, bakancsokat, löszerszámokat stb. hazai iparosokkal óhajja eszközölni oly feltétellel, hogy az anyag lehetőleg Magyarországból kerüljön ki, s a munka mindenesetre hazai erőforrás vitessék véghez, különös tekintettel a kézműiparra.

Hajlandó még a szállítási árt a külföldi vállalkozó által ajánlottól némileg magasabba is szabni, ha ezt a hazai iparosok foglalkoztatása és ez által az adóképeség emelése teszi indokolttá. Kéri tehát az iparegyesületet a miniszter, hogy — mivel a nyilvános concurrenct, ha így czélt ér, melőzni akarja, jelölje ki neki azon iparosokat, kiket a külföldiekkel versenyképesnek tart és kellő garantiát nyújtanak.

A szakosztály a bányászok közül ajánlja: Jordán, Machup, Wolner, Fischer örökösei, Linz, Gilling, Blasovits, Flesch urakat, a czipészek közül: Takány, Lörinczy, Janicsák, Tóth Gábor, Sándor János, Paczona Imre, Szóke János, Sztanics M. Schwartz A. urakat; a szőjgyártók közül: Dulz Antal, Freund A., Glasz L. Darvasny urakat. Ok hétfőn fognak e tárgyban értekezni s ezután értesíti az ajánlatról a minisztert az egyesület. Az előbb irat nagyon megjelénétek.

Dr. Szabóky elnök aztán tudat adván a szakosztálynak, hogy az egyesület kebelében legközelebb egy állandó párisi kiállítási osztály alakult, mely Budapestre nézve a bejelentéseket kiállítog fogadja el; lelkes szavakban eszteli a kiállítással járó érdeket és anyagi előnyöket, az ingyenes hely s az 50—70% szállítási kedvezményt a francia vasuton; továbbá a vámenteséget és közési adó elengedését stb. felhívja a jelenlévőket, hogy tömegesen lépjenek a kiállítók közé s a hazai ipar becsületét tartsák fenn.

A kiállítási bizottság az egyesület helyiségében jövő hétfőn kezdve hétfőn, szerdán, esztörtökön, szombaton d. u. 4—6-ig fogad el bejelentést egész június 15-ig. Az elnök, kinek beszéde nagy hatást tett, végül egy nyomtatott felhívást osztott szét. Ezután Mudrony Soma igazgató jelentette be a budapesti egyetem tanulóinak azon kérését, hogy a hazai iparra nézve kétségteletlenül örvendés elhatározását, hogy hazai gyártmányból, iteni erőkel előállított egyenruhát akarnak viselni. E tárgyban az ifjúság az egyesülethez több kérdést intéz és nyilatkozott, illetőleg tanácsot kéri. Az egyesület azt feleli az ifjúságnak, hogy a losonzyi, gácsi, pozsonyi, nagyszombi, brassói gyárak, veszprémi, tatal palota stb. posztosok hétköznapi képes posztó készítenek és alkalmasak, szívesen vállalkoznak is készíteni. Részemből előállíthatnak pl. Szjokja, Wandrák budapesti iparosok; gombkötő munkára vállalkoznak mindenesetre a budapesti gombkötő ipartársulat. Unepi ruhára való posztót és koponyégeket szintén a fentebbi gyárosok készítenek.

A szakosztály örömmel veszi az ifjúság elhatározását s az igazgató felkéri, hogy adja tudatog, miszerint a vállalkozókkal folytatandó tárgyalások folytán létrejövendő ajánlatokat szívesen bírálja meg s szolgál az ifjúságnak utbaigazítással. Nem fojthatjuk el azonban azon megjegyzésünket, hogy a szakosztály több tagja csak akkor látja az ifjúság szándokában kellő biztosítékot, ha az egyen ruha kötelezővé lenne, mert másképp a gyárosok, kik egészen különönnel czikket előállítására lesznek utalva, nagy rizikóra dolgoznak.

Végül több ipari tárgy mutattatott be; u. m. egy veszprémi 17 éves lakatos legény titkos lakója (a készítő Komorap agoston azonban utabba venni ajánlott); egy új szerkezetű hirtő meg egy kézi szalma varrógép; továbbá — a mi valóban igen szép újság, sőt vívmány, — több díszes esztendő Fischer porcellánágyára rakttárol, gyönyörű festésekkel, a fővárosi pesti részben található agyagból. E bemutatott edények, melyek már egy párisi ezégnak eladva vannak, mindenképp tetészetet fölkellették. A szakosztály szerencsét kívánt az előállításnak.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A király Ferencz Imre, az irgalmas név meggyorsítási főnökének a Ferencz-Józsefrend lovagkeresztjét; Szelet János malomházi néptanítóknak ötven évét meghaladó buzgó és sikeres szolgálati elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet; Tóth István miskolci óvodai vezetőtanárnak, ki a nevelés ügyét 36 éve szolgálja, hasonló okán a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. A király továbbá kitüntetésre Jánosnak, Maloházi Ferencz és neje született Freska Teréz anyai lakosát, magyarság nemességét átváltással mellett szándékolt örökföldözését jóváhagyta.

Személyi hír. Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap este Bécsből megerkezett. Gróf Zichy József Bécsbe utazott, honnan Amerikába szándékozik. — Gróf Károlyi herlini nagykerék legközelebb Emsbe megy a fűrődényére. Ügyeit távolléte alatt is vezetni fogja s helyettes nem nyer.

Károly Lajos főherczeg titkársága. Posner Károly Lajos értesítette, hogy a főherczeg az 1878-iki párisi világkiállítás protectora a Posner műtermében készült, és neki ajánlott nagy folió könyvvalak florenzai mórdba kötött albumot, — mely Magyar és Erdélyország vidékeit gyönyörű acélmetszetben tartalmazza — továbbá egy francia mórdba kötött albumot, mely egy a kereskedelmi és ipar miniszterium által készített műtérképet foglal magában, elfogadta. Mint halljuk a két díszalbum az 1878-iki párisi világkiállításán fog kiállítatni.

Halálozás. Onderko János, vallás- és közokt. czimz. osztálytanácsos 68 éves korában meghalt; alig három napja, hogy nyugalmába lépett, s elérte a halál. B. Jósika Miklós gyermekének volt nevelője, aztán lépett a hivatalnok pályára. Nemes tettel fejezte be munkás életét; összes, szép vagyontól jókéony czelokra, jelesül szegény tanulókat ösztönözendőre hagyta és pedig 5000 forint hagyott alapítványt. E perjes város hatóságának perjesi városi katólikus szegény árva- és özvegyek felügyelőségére, — a kezelt és rendelkezett a városi hatóságra bízván, továbbá 12,000 forint budapesti városi magyarl jól tanuló katólikus szegény ifjak és leányok segélyezésére, melynek a kitűzött czérra fordítás végett kezelést és a feletti rendelkezést Budapest fővárosi hatóságára bízta.

Mindszenty Gedeon meghalt. Mint a „Magyar Allam”-nak távirják, a kosorus költő, kinek szép leendőlt költeményeit főként a tanodákban országzszerre kedvelik és örömmel szavalják, ma, június 5-én délelőtt 9 órákor halt meg Egerben.

Pispöki kinevezések. A kassai püspökség végre belet tölve. A király dr. Schuster Konstantin kalocsafőgyházmegyéi apátkanokot kassai, dr. Kovács Zsigmond pécsi püspöki pedig veszprémi püspökké nevezte ki. „P. N.” úgy hallja, hogy Pécsre Kovács helyébe áttétek Dulánszky Nándor székesfehérvári püspök; székesfehérvári püspökké pedig dr. Pollák János pécsi kanonok és volt egyetemi tanár fog kinevezetni.

Uj főispán. Maramarosmegye főispánjává „P. N.” június 4-éről kelt híre szerint Lónyai János nevezetett ki, mely kinevezést a „holnap” (jún. 5-iki) hivatalos lapnak kellett volna közölnie. A jeltől mai hivatalos lapban azonban ez nem történt meg. Lehet, hogy holnap jelenik meg Lónyai Maramaros megyei bírósági bírtokos és így a helyi viszonyokat ismerheti, ez az ajánló levele.

Kaengerfeld község. Krassómegye, a fehértéplomi adóhivatal kerületéből f. évi július 1-ével az oravicai kir. adóhivatálhoz eszaltoltak.

Bécsből kapjuk e tudósítást: Király és Rudolf koronaherczeg magánpénztárúkból 200 trtnyi összeggel járultak a bécsi akad. magyar olvasó- és társasok megalapításához.

Estélyi Paar grófnál. Pár nap előtt Paar grófnál, a pápa mellett hiteltelített osztrák-magyar nagykövettel fényes estély volt, melyen Schwarzenberg, Hohlenho, Howard és Lucaa bírnokok is jelen valának. (Ez utóbbi volt nuntius Bécsben.) 10 óra után Thurn-Taxis herczeg, Erzsébet uralkodónő testvére jelent meg gyermektoratva, főpón, követségi tagok s művészek voltak jelen. Az estély éjfélt utáig tartott.

A m. k. pénzügyminiszter elrendelte, hogy mitűn érszelleltetett a hadjáratokban megbírdott katonák részére tett alapítványokból húzott segélypénzekről szóló nyugtáknak belyegmentességét sok ilyművi segélyezés kifizetésével megbízott m. k. pénztár ügyeembe nem veszi s e szerint sok a rokkantak közül a törvényes belyegmentesség kedvezményétől esznek, az ez irányban fennálló illetékeszabási tétel határozmányának, melynek értelmében az ilyművi segélyezésekről kiállított nyugták feltétlenül belyegmentesek, — a m. k. pénztárak mindíg szem előtt tartásák.

A czár utazása. Oroszország hatalmas urának utazása a harcizéren nem igen látszik „kéj-írándulásnak”, ámbár kényelméről annyira gondoskodtak, hogy egy tündéri regébe is beillenek. A czár külön ez utazási célra készített vonatán 18 kocsit van, ideértve a konyhát és éttermet is. A czár kocsija 16 meter (közel 100 láb) hosszú s 16 kerekre van, míg a rendes kocsion csak 8. Az egész vonat hossza 210 meter, gözél van títve s elejétől végig szabadon mehet akárhí; különösen gondoskodtak arról, hogy az ajtók nyitásával légzham nem lehessen. Még azon folyosók is, melyek az egyes kocsikat összekötik gözél vannak fitve. A czár nejének is van külön vonatja, melyet 1872-ben hozottak Franciaországból, midőn a czárné az utazott. Hanem, hogy a keresztény-szabadító kényur milyen röttség között indul utak, arról komikus adatokat közlenek. A táviratok egyaránt megerítetik, hogy az egész vasutvonal, melyen az udvari vonat áthalad, a legaggadalmasabb részletekkel örvik és vizsgálatok egész hosszában; katonák, éjjel félyások vannak fölállítva, de még ez sem elég, hanem a vonat előtt bizonyos távolságban egy mozdony megy külön, hogy ezt érje a baj, ha a humanus czár iránt való szeretettel valahol mégis sikerülne p. o. a sineket föl-szaggatni. A czár kíséretében lesznek hír szerint az összes orosz nagyhírezergek, Bukarestben már teljesen szerezve van a titkos orosz rendőrség, mely éber szemmel kíséri főleg az itt kaló leugyieleket. — Itteni hírek szerint a czárt két egész sereg kíséri az uton.

Néh. Adamovics Bálint András volt hajoroszági kir. udvari tanácsos alapítványát 1877/8. tanév kezdetétől egy ösztöndíj-állomás levén kiosztandó ok növekedés számára, ki magát a es. kir. Thezeziakumban, vagy a bécsi es. kir. katonai műszaki akadémiában képezeteni óhajja.

erre nézve a hivatalos lap mai számában pályázatot van hirdetve. A feltételek elsöje, hogy a pályázat az alapító rokona legyen, s az Adamovics neve viselje és Küküloban, Pozsonymegyében született legyen. — Hatold sorban olrnak, se az alapítónak nem rokonai, se nem Küküloban születtek.

Magyar szerbek szözata. A budapesti egyetemi szerb fiatalok többsége a moszkvai szláv comitéhé átiratott. A gör. kel. vallású, nagy és legyőzhetlen szláv Oroszország minden részében fellhangzik — ugymond — ma már a esendes isteni dal azon győzelmek dicsőségére, miket az aczelerős és vitéz sereg mindjárt a hadjárat elején kivívott a törökök, a szlávág kintőzi, s a cultura és arany szabadság elnyomott fölött. Az összes szláv nemzet, bárhol legyen is az szétszórvva, rendkívüli lelkesültséggel van áthatva, midőn látja az orosz önfeláldozását a szláv testvéreknek az elviselhetlen barbár török iga alá való felszabadításának szent eszméjét. A megváltó czár neve villámgöngyörön járja be és futja át a szlávok dicső palotáit ép úgy, mint a szegény munkás szlávok kunyhóit. A századok óta elnyomott és megalkozott szlávág ma a mindenható Oroszországra tekint a nagy uralkodóra: az összes szlávág vődjére, mert meg van győződve, hogy az igazságos udv csak egy helyről érkezik. Az igazságos ügyet, melyért ma Oroszország háborút visel, az összes szlávok meleg sympathiái kísérik, de a többi előre haladt és felvilágosult népek rokonszenve is. A budapesti egyetem alulított szerb hallgatói el nem mulasztják az alkalmat, hogy a saját és nemzetük nevében egy pár szót ne intézzenek a drága szláv orosz testvéreikhez szent és magasztos hadjáratok kezdetén. Testvérek, oroszok! A szlávág századok óta meg van alá zva és fejlődésében megakadályozva. Az önzés, előítéletek, s az összes emberi jogok megvetése az erőszakoskodó s az önzők részéről állták útját a szláv népek élete magasztos emelkedésének. A szlávág azonban minden akadályt dicsően legyőz! Dicsőség az ő feltámadásának! Dicsőség minden vitéz hősöknek, kik a legnagyobb vesztül közepette a szláv becsületét és szabadságért megállták helyüket! A szlávág meg van mentve és fel van szabadítva. Nem sokára Európa keletén egy terjedelmes és erőteljes szláv állam emelkedik: Oroszország, mely maga mellett felemeli a többi szláv népeket is, melyek most még az elviselhetlen török iga alatt nyögnek! Ép akkor, a midőn a veszedelem a tópontra hágtott, megjelent a legnagyobb szinben a megmottó angyal: a nagy és testvéri nemzet szemé-lyében. Eljen az orosz felszabadító! Eljen a nemes orosz nemzet! Ezt kívánják a szlávok milliói, kik a szomszéd Ausztria-Magyarországban is élnek. A cselek, szerbek, tótok, horvátok, a monarchia többi szlávjaival együtt, kik ezen állam nagy többségét képezik, mindannyian egy szívvel-lelkőből kívánják a legnagyobb sikert a mindenben legyőzhető orosz fogyvereknek a mai hadjáratban a szlávág felszabadításáért és egysítésért. Budapest, 1877. május hó 12-24-én. (Ezen kivonatlag közlött boltonok felirat budapesti levelező által bevezetett sorok kíséretében közölték a „Zásztava” olvasóival.)

A budapesti kir. főügyészről kapuk a következő sorokat: Klebergi Stromayer Károly, Pécsét lakó es. kir. nyug. hadbiztos a múlt évben részint a magyar kir. hatóságokhoz, részint a katonai hatóságokhoz benyújtott folyamodványokban, úgy szintén több rendbeli nyomtatványokban a legudrabb rágalmakól illetve a magyar bíróságoktól átalán, különösen pedig a pécsi es. kir. tszvéknek, a mi a bűnvádi eljárás eleme megindítván, a nevezett ügyen előbb Praguba, utóbb Bécsbe tette át lakását. Kiadását az osztrák bíróságok nem teljesítették, minthogy a nevezett egyen ausztriai honosságt ígizolta, ellenben a pécsi kir. tszvék megkeresésére elrendelte. A végelátásorán a nevezett egyen elmebeli állapota megvizsgáltatván, a szakértői vélemény szerint olyannak találtott, mely a beszámíthatságot kizárja, mihez képest a további eljárás megszüntetett. Az illető rágalmak tehát egy elmezart, beszámíthatatlan egyenlő erőkön bizonyulván, nyomattáklanságuk nyilvánvaló a bécsi es. kir. orsz. tszvéknek vonatkozó megszüntető határozata így hangzik. (Itt szö

